

Symposium Mensen zonder wettig verblijf

Vrijdag 7 december, Boeverbos Brugge

(Samenvatting van het debat)

PROVINCIAAL INTEGRATIECENTRUM
WEST-VLAANDEREN VZW

voor een harmonieuze samenleving

Thema	Sterkte	Zwakte	Kans	Bedreiging
DVZ	Er is een goede verstandhouding met de dienst, met bureau C en met de permanentiedienst.	Andere diensten ervaren vaak lange wachttijden aan de telefoon. Afhankelijk van wie je aan de lijn hebt krijg je een ander antwoord.	Er is nood aan een regelgeving die veel duidelijker is. Zodanig dat de interpretatieve ruimte, ook van de politiek, beperkt wordt. Het politiek discours moet gevoerd worden bij de regelgeving en niet bij de toepassing ervan.	De fout hiervoor ligt niet zozeer bij DVZ zelf, maar het heeft eerder te maken met de wetgeving en een te grote ruimte voor interpretatie. Daardoor kan DVZ niet altijd accuraat antwoorden op de vragen.
Overleg	Een lokaal beleid rond mensen zonder wettig verblijf vraagt overleg. Daar is iedereen het over eens. Met zoveel mogelijk diensten: OCMW, politie, stadsdiensten, Rode Kruis,... Noem maar op.	Hier en daar is er overleg over mensen zonder wettig verblijf. Maar de hiaten in de hulpverlening naar deze doelgroep toe, wijzen erop dat er nog meer overleg moet zijn. Er wordt soms te veel de kat uit de boom gekeken.	Overleg is de enige manier om een oplossing te vinden voor problemen die momenteel aan de orde zijn als bijvoorbeeld opvang, huisvesting, betaling schoolkosten, ziektekosten,...	Grote samenlevingsvraagstukken worden vaak niet in een handomdraai opgelost. Debat, discussie en overleg zijn onontbeerlijk. Verantwoordelijkheden moeten opgenomen worden.
Registratie	Er bestaat reeds het BIS nummer. Dit wordt voornamelijk gebruikt door seizoenarbeiders en dergelijke.	Het is voor dienstverleners niet altijd evident om zicht te hebben over hun cliënteel mensen zonder wettig verblijf.	Misschien is er een mogelijkheid tot het invoeren van een wachtregister voor mensen die illegaal zijn. Een ander oplossing kan zijn het gebruik van het sociaal boekje.	Momenteel is er geen zicht op het aantal mensen zonder wettig verblijf in ons land. Zo lang de groep tamelijk beperkt blijft is er weinig haast om prioriteit te geven aan een beter beleid op dit vlak.
Onderdak - residentiële opvang	Er worden veel inspanningen gedaan door OCMW's, vrijwilligersorganisaties en dergelijke.	De thuislozensector in West-Vlaanderen is vaak niet in staat om mensen zonder wettig	Het is zaak om problemen niet te minimaliseren, maar te erkennen en bijgevolg extra	Eerstelijnswork wordt te vaak afgeschoven van diensten die ervoor betaald worden om het

		<p>verblijf op te vangen. Met als gevolg dat mensen zonder wettig verblijf vaak in een gesloten centrum terecht komen. Ook CAW bieden geen oplossing. Enerzijds worden ze geconfronteerd met een berg maatschappelijke problemen die ze moeten behandelen. Anderzijds is er een tekort aan financiële middelen. Er worden onevenwichtige inspanningen geleverd. Sommige OCMW's doen fantastisch werk, andere doen er weinig of niets voor. Ook sommige politici willen iets doen, anderen doen daar liever niets rond.</p>	<p>middelen in te steken. OCMW, CAW, belangenbehartigers moeten het voortouw nemen, een gezamenlijk standpunt innemen om zo druk uit te oefenen op het beleid.</p>	<p>te doen naar vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers die dat dan moeten doen, door projecten te schrijven op vrijwillige basis. Dit is geen structurele oplossing van het probleem.</p>
Onderwijs	<p>Sommige scholen en OCMW's doen wel degelijk inspanningen. Het OCMW van Menen bijvoorbeeld ondersteunt scholen die deze kinderen opvangen. Deze steun is intussen zelfs al uitgebreid naar kansarme Belgen die problemen hebben bij het betalen van sommige schoolrekeningen. Wettelijk gezien kunnen kinderen niet geweigerd worden in een school. Ieder kind</p>	<p>Kinderen zonder wettig verblijf worden soms geweigerd in scholen en komen dan vaak bij dezelfde directeuren terecht. Zij kunnen dat financieel dan niet meer dragen en dan wordt dat wel een probleem. Eén kindje eten geven op een hoop van zestig dat heeft niet, maar als</p>	<p>In Sint-Niklaas en in Antwerpen wordt gewerkt volgens een systeem van dispatching. De schoolgemeenschap is daar in een samenwerkingsverband gegaan. De kosten worden gezamenlijk gedragen over de toewijzing van de kinderen wordt gezamenlijk beslist.</p>	<p>Ieder kind heeft recht op onderwijs. Zo staat het beschreven in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Wij moeten er alles aan doen om deze basisrechten te garanderen.</p>

	heeft namelijk recht op onderwijs. Indien dit toch het geval is, kan men dit aankaarten bij de commissie leerlingenrechten van het departement onderwijs te Brussel.	het ¼ van je leerlingen betreft, dan gaat dat niet meer.	Iedere school neemt zijn verantwoordelijkheid op.	
Werk	De sociale inspectie is er in de eerste plaats om de werknemer te beschermen. Werknemers kunnen anoniem klacht indienen in de regiobureaus van de sociale inspectie.	Als het gaat over tewerkstelling van mensen zonder wettig verblijf kunnen we vaststellen dat dit voor alle betrokkenen zeer onbekend terrein is. Zowel voor de sociale sector als voor politici, vakbonden, sociale inspecteurs,... Mensen zonder wettig verblijf willen wel werken maar kunnen niet omdat ze geen verblijfsvergunning hebben. Werknemers van hun kant zijn niet altijd op de hoogte van de nodige papieren. En zelfs de sociale inspectie weet niet altijd hoe de vork juist in de steel zit met de regelgeving.	Alle betrokken partijen hebben nood aan een duidelijke regelgeving.	Werknemers kunnen het slachtoffer worden van uitbuiting. Als zij bijvoorbeeld onder het minimumloon worden betaald. Maar ook werkgevers riskeren hoge boetes als zij in de fout gaan.

Psychosociale hulpverlening	Vrijwilligerorganisaties en andere instanties proberen een antwoord te bieden op het schrijnend tekort aan psychosociale opvang/begeleiding voor mensen zonder wettig verblijf.	Vrijwilligersorganisaties kunnen vaak niet voldoende tegemoet aan de vele psychosociale noden bij mensen zonder wettig verblijf. Een structurele oplossing ontbreekt.	Wat doet men in andere provincies?	Hulpverlening wordt pas opgestart is als er zekerheid is over hun verblijfsstatuut.
Beleid	Het streven naar gelijkberechtiging, ook voor de Vlamingen, door bijvoorbeeld het OCMW van Menen. Ze willen maatregelen nemen die voor iedereen gelden en niet voor diegene die het luidst roept of de juiste mensen kent.	Het huidige beleid, de huidige regelgeving is vaak zeer vaag. Er worden een aantal dingen gedoogd die illegaal zijn. De discussie gaat over zwart werk, over registratie van clandestienen. Dit zijn contradicties in de termen. Wat bijvoorbeeld ook met mensen die hier door omstandigheden, ondanks een niet-regularisatie, toch blijven hangen en geen perspectieven hebben? Gemeentes, scholen en middenveldorganisatie doen hun uiterste best om de sociale gevolgen van het asiel – en migratiebeleid binnen de perken te houden. Een structurele oplossing ontbreekt echter.	De zaak volledig omdraaien en uitgaan van de mogelijkheden en de capaciteiten en ook van de eigen economische en sociale behoefte van Vlaanderen en België. Mensen moeten eerst een arbeidskaart krijgen. In de plaats van de mensen te verplichten om eerst een verblijfspapier te bekomen.	In 1998 heeft het Vlaams Parlement beslist dat het opvangbeleid voor mensen zonder wettig verblijf een deel van het beleid kon zijn. Er rijzen stemmen dat dit beleidsspoor zou worden geschrapt. Dit zou geen goede zaak zijn en het is belangrijk om hierover waakzaam te zijn.

